

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ «ΕΡΓΑΛΕΙΟ» ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η σημερινή οικονομική και κοινωνική κρίση

Αγαπητές-οί φίλες και φίλοι

Καιρό τώρα υπόβοσκε η κρίση στην διεθνή καπιταλιστική τάξη πραγμάτων.

Το αποτέλεσμα ήταν η αδυναμία λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος που συντηρείται από τον αέναο δανειοληπτισμό. Γιατί απλούστατα η καταναλωτική αδυναμία του πολίτη φράκαρε την εγγυητική δυνατότητα του στην συνέπεια της εφαρμογής των δανειοληπτικών όρων. Έτσι η ίδια η αρχή της άναρχης και αδηφάγας ανταγωνιστικότητας μετακύλησε το βάρος στα υψηλά επιχειρηματικά συμφέροντα που διέθεταν μέχρι τώρα την χρηματοπιστωτική ασυλία, λόγω της κάλυψης του κέρδους από την μαζική δανειοληψία των πολιτών.

Έτσι ένα οικοδόμημα που στηριζόταν σε γυάλινα πόδια κατέρρευσε. Και από πού ζήτησε την σωτηρία του; Άκουσον, άκουσον...! Από τον πολίτη και τον φόρο του, παρά την αρχή της όλο και λιγότερης φορολογίας για να υπάρχει η δυνατότητα αγοραστικής ικανότητας. Από το Κράτος που ο ρυθμιστικός του ρόλος πρέπει να μειώνεται για να λειτουργεί απρόσκοπτα ο ελεύθερος ανταγωνισμός.

Η Αρχή του Ανταγωνισμού αποδείχθηκε ανίκανη να ρυθμίσει, από μόνη της, την οικονομική σχέση προσφοράς και κατανάλωσης.

Οι Αρχές της Ελεύθερης Αγοράς, της Επιλογής και της Ατομικής Αντίδρασης του καταναλωτή στην κερδοσκοπία αποδείχθηκαν ανίσχυρες τώρα που όχι μόνο δεν διακυβεύονταν το υπερκαταναλωτικό μοντέλο αλλά οι άμεσες και βασικές ανάγκες του πολίτη, προφανώς μέσα σ' ένα περιβάλλον που δεν επιτρέπει ευχερή, ήρεμη και ανεπηρέαστη καταναλωτική κρίση σ' αυτόν.

Όμως φίλοι μου νεοφιλελεύθεροι καπιταλιστές όχι και τα σύκα σύκα και την σκάφη σκάφη. Όποτε μας βολεύει άκρατος νεοφιλελευθερισμός και όποτε μας βολεύει ρυθμιστική

κοινωνική παρέμβαση. Και γιατί όχι στην παιδεία, την υγεία κλπ. που αφορούν άλλους στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Διαλέξτε, ή το ένα ή το άλλο. Γιατί να σωθούν οι επιχειρηματίες του τραπεζικού συστήματος (δηλ. του πιο αντιπαραγωγικού, οικονομικά και κοινωνικά, κομματιού της νεοφιλελεύθερης διαχειριστικής λογικής) και όχι οι φτωχοί πολίτες που επέβαλε η ιδεολογία της κοινωνίας των 2/3. Γιατί να σώζονται οι τραπεζίτες και να είναι αναγκαίο να υπάρχουν άνεργοι για να λειτουργεί η οικονομική μηχανή; «Φτωχοί, βοηθήστε μας για να μην γίνουμε σαν εσάς»...!

Το 1989 είχαμε την κατάρρευση των «δεδομένων» του σοσιαλισμού. Η έλλειψη ελευθερίας στην κοινωνική δράση, την σκέψη εν ονόματι ενός θεωρητικού και αόρατου σκοπού, που όμως γέννησε τις νομενκλατούρες με πιο εκφυλιστικό τους μοντέλο την σημερινή Κίνα απέδειξαν την σχετικότητα των ιδεοληψιών του μοντέλου αυτού.

Και τότε άρχισαν οι κριτικές στα ανέγγιχτα πεδία του σοσιαλιστικού ιδεολογισμού. Διαπιστώθηκε η καπιταλιστικοποίηση του σοβιετικού μοντέλου(!), η λάθος επιλογή της ιμπεριαλιστικής περικύκλωσης (...), η μοναδική αλήθεια του ενός κόμματος και η εκ βάθρων επανατοποθέτηση στα σοσιαλιστικά θέσφατα.

Το 2009 με την πρόσφατη κατάρρευση του «δεδομένων» του καπιταλισμού τίποτα δεν θά' ναι το ίδιο γι' αυτόν στο μέλλον.

Τώρα άρχισαν να μιλάνε οι τραπεζίτες και άλλοι θεολόγοι του νεοφιλελευθερισμού για απληστία, Αδηφαγία αλλά και διαπιστώνουν πόσο πάσχει η επιχειρηματολογία τους στην άρνηση του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους ως διαχειριστή των κοινωνικών δρώμενων.

Αποτελεσματικές διορθωτικές κινήσεις μπορεί να γίνουν. Λύσεις δεν θα βρεθούν όμως, που να αποκαθιστούν την σιγουριά της παγκοσμιοποιημένης διαχείρισης, που χρόνια τώρα η επικοινωνιακότητα της επέβαλε.

Η νέα πραγματικότητα που γεννήθηκε στα τέλη του προηγούμενου αιώνα και στην αρχή του παρόντος με την τεχνολογική εξέλιξη, τη παγκοσμιοποίηση της πληροφορίας, της γνώσης, της όποιας συναλλαγής απέδειξε την ανεπάρκεια των δύο βασικών μοντέλων κοινωνικής διαχείρισης του 20^{ου} αιώνα.

Ήρθε η ώρα της Πράσινης Οικονομικής Πολιτικής.

Αποκεντρωμένη οικονομία, περιφερειακότητα παραγωγικών σχέσεων, ακόμα και διασυνورياκά, στα πλαίσια του ίδιου κλίματος και γεωγραφικών όρων, ιδιωτική πρωτοβουλία με φαντασία, κοινωνική ανταποδοτικότητα σε απόλυτη σεβασμό για το σπίτι που ζούμε (τη γη μας), ριζοσπαστική επιλογή μοντέλων στην ανθρώπινη κατασκευή και ενεργειακών εφαρμογών.

Η κρίση σύμπτωμα του συγκεντρωτισμού

Έτσι, μεταξύ ριζοσπαστικών Πράσινων ρευμάτων στο Βορρά καθώς και των πολυποίκιλων κοινοτιστικών κινήματων στον Νότο, **αναπτύσσεται σήμερα μια νέα συνείδηση, η οποία αποδίδει τη βασική αιτία της αποτυχίας και των δύο συστημάτων στην συγκέντρωση εξουσίας.**

Η σημερινή επικαιρότητα της γενικευμένης αποκέντρωσης είναι η αναπόφευκτη συνέπεια της οικονομικής και οικολογικής αποτυχίας του υπαρκτού καπιταλισμού και της κατάρρευσης του υπαρκτού σοσιαλισμού.

Βασικό χαρακτηριστικό της αποτυχίας αυτής είναι η συγκεντρωτική επιλογή πολιτικών, η έλλειψη συμμετοχής του πολίτη στις αποφάσεις που τον αφορούν και ο εκφυλισμός της δημοκρατικής αντιπροσωπευτικότητας σε «εργαλείο» διαχείρισης της κοινωνίας με όρους μετατροπής του υποκειμένου-πολίτη σε αντικείμενο πολιτικών, στατιστικών μεγεθών και εφαρμογής επιστημονικών δεδομένων με άρνηση του ανθρωπισμού ως μέρος του στόχου.

Γιατί η δυναμική του καπιταλισμού που εκφράζεται με την αρχή «ανάπτυξη ή θάνατος», αλλά και η δυναμική του κρατισμού που στοχεύει στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, αναγκαστικά οδηγούνε **στη συγκέντρωση οικονομικής, και συνακόλουθα πολιτικής, εξουσίας.**

Και αυτό μπορεί να αποδειχθεί τόσο θεωρητικά —είτε με την ορθόδοξη

καπιταλιστική, είτε με την μαρξιστική οικονομική θεωρία— όσο και ιστορικά.

Οι φιλελεύθεροι διανοούμενοι, όταν διαχωρίζουν τον φιλελευθερισμό από τον υπαρκτό καπιταλισμό διαπράττουν την ίδια αληθεία με τους μαρξιστές διανοούμενους όταν διαχωρίζουν τον μαρξισμό από τον υπαρκτό σοσιαλισμό.

Όσο δηλαδή «συμπωματική» είναι η συγκέντρωση εξουσίας στη περίπτωση που ο σοσιαλισμός εκφράζεται πολιτικά με την «δημοκρατία» των σοβιέτ και οικονομικά με τον συγκεντρωτικό σχεδιασμό άλλο τόσο συμπωματική είναι η συγκέντρωση εξουσίας στη περίπτωση που ο φιλελευθερισμός εκφράζεται πολιτικά με την έμμεση δημοκρατία και οικονομικά με την γενικευμένη αγορά του καπιταλιστικού συστήματος.

Και στις δύο περιπτώσεις ο συγκεντρωτισμός απορρέει από την αντίστοιχη θεωρία, άμεσα μεν στον μαρξισμό (όπου θεωρείται αναγκαίος για το "μεταβατικό" στάδιο), έμμεσα δε στον φιλελευθερισμό (οπου η συγκέντρωση πολιτικής και οικονομικής δύναμης δεν θεωρείται ότι αντίκειται στη θεμελιώδη αρχή του «πρωτείου του ατόμου» —εφόσον είναι «νόμιμη»— παρόλο που στη πραγματικότητα αναιρεί τη καθολικότητα της). Έτσι, όσο ο υπαρκτός σοσιαλισμός οδηγεί στην απελευθέρωση του ανθρώπου, άλλο τόσο ο υπαρκτός καπιταλισμός αναδεικνύει το «πρωτείο του ατόμου» !

Ακόμα, **η ταύτιση (και στα δύο συστήματα) της Προόδου με την οικονομική μεγέθυνση συνεπάγεται** την ανάγκη για μεγαλύτερο καταμερισμό εργασίας, εξειδίκευση και εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, δηλαδή **την απομάκρυνση από την αρχή της αυτοδυναμίας**. Η απομάκρυνση όμως αυτή έχει σημαντικές συνέπειες στο οικονομικό επίπεδο (ανεργία, φτώχεια, κρίσεις στον καπιταλισμό και οικονομικός ανορθολογισμός στον σοσιαλισμό) στο πολιτιστικό επίπεδο (αποσύνθεση κοινωνικών δεσμών και αξιών) στο οικολογικό επίπεδο (η «οικονομία μεγέθυνσης» οδηγεί στη σημερινή οικολογική καταστροφή) και φυσικά στο γενικότερο κοινωνικό επίπεδο (δραστικός περιορισμός της ατομικής και κοινωνικής αυτονομίας).

Τα αίτια της συγκέντρωσης εξουσίας στην οποία οδηγούν και τα δύο συστήματα

ανάγονται τόσο στο θέμα της ιδιοκτησίας των πλουτοπαραγωγικών πηγών όσο και στο θέμα του μηχανισμού κατανομής των αγαθών και υπηρεσιών. Έτσι, όσον αφορά πρώτα τις μορφές ιδιοκτησίας, η ιδιωτικό-καπιταλιστική, αλλά και η κρατικο-σοσιαλιστική ιδιοκτησία των πλουτοπαραγωγικών πηγών αναγκαστικά οδηγούν στην επιδίωξη του μερικού συμφέροντος αυτών που ελέγχουν την παραγωγική διαδικασία, είτε πρόκειται περί μετόχων, είτε πρόκειται περί γραφειοκρατών, είτε ακόμα και περί εργατικών συντεχνιών. Όσον αφορά τον μηχανισμό κατανομής των αγαθών και υπηρεσιών τόσο ο μηχανισμός της αγοράς όσο και ο Κεντρικός Σχεδιασμός οδηγούν στη καθιέρωση του «πρωτείου» μερικών ατόμων σε βάρος των πολλών.

Γι' αυτό και όταν οι φιλελεύθεροι οικονομολόγοι συμπεραίνουν ότι ο μηχανισμός αυτός εξασφαλίζει την αρίστη κατανομή αγαθών και υπηρεσιών κάνουν προηγούμενα τη βολική υπόθεση «με δεδομένη τη κατανομή εισοδήματος». Επίσης, ο μηχανισμός της αγοράς δεν εξασφαλίζει την ελευθερία επιλογής του παραγωγού αφού η πρόσβαση του στις πλουτοπαραγωγικές πηγές, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας, είναι επίσης θέμα αγοραστικής δύναμης.

Δεν είναι όμως μόνο η φιλελεύθερη εκδοχή του μηχανισμού της αγοράς που είναι ασύμβατη με την οικονομική δημοκρατία. Το ίδιο ασύμβατη αλλά και ουτοπική είναι η σοσιαλδημοκρατική εκδοχή της που προτείνεται σήμερα με τη μορφή της «κρατικής αγοράς». Είναι ασύμβατη, γιατί στο πλαίσιο της ενισχύεται ο ρόλος του κράτους, το οποίο ελέγχει μια ελίτ και όχι η κοινότητα στο σύνολο της.

Είναι ουτοπική, γιατί με το σημερινό βαθμό διεθνοποίησης της οικονομίας η Κευνσιανή πολιτική είναι αδύνατη όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο αλλά ακόμα και σε επίπεδο μπλοκ χωρών. Τέλος, ο κεντρικός Σχεδιασμός είναι επίσης ασύμβατος με την οικονομική δημοκρατία ο δε ανορθολογισμός του έχει άμεση σχέση με το γεγονός αυτό. Μολονότι ο μηχανισμός αυτός επέτυχε μια μεγαλύτερη ισοκατανομή εισοδήματος, συγχρόνως οδήγησε σε μεγαλύτερη συγκέντρωση του ελέγχου της οικονομικής διαδικασίας.

Η αυτονομία του κοινωνικού ατόμου επομένως μπορεί να επιτευχθεί μόνο στο

πλαίσιο της δημοκρατίας, δηλαδή μιας δομής και διαδικασίας η οποία, μέσω της άμεσης συμμετοχής των πολιτών στη λήψη και εφαρμογή των αποφάσεων, εξασφαλίζει την ισοκατανομή της πολιτικής και της οικονομικής εξουσίας μεταξύ των πολιτών.

Η αναβίωση, όμως της δημοκρατίας σήμερα είναι δυνατή μόνο στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Γιατί στο επίπεδο αυτό θα ήταν δυνατό να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις που θα έκαναν δυνατή μια αποκεντρωμένη μορφή οργάνωσης της οικονομίας, δηλαδή: οικονομική αυτοδυναμία, κοινοτικοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών και δημοκρατική κατανομή των αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ των επί μέρους οργανωμένων αυτοδιοικητικών συνόλων.

Έτσι η αυτοδιοίκηση αποτελεί το μόνο ρεαλιστικό όραμα που προτείνεται σήμερα για την υπέρβαση τόσο του καπιταλισμού όσο και του κρατικού σοσιαλισμού, αλλά και για την αποτροπή της αναπόφευκτης οικονομικής εξαθλίωσης της πλειοψηφίας του παγκόσμιου πληθυσμού, καθώς και της οικολογικής καταστροφής, που απειλεί όλους μας.

Η Κρίση στην Ελλάδα

Μέσα στη μάχη που γίνεται, μνημονιακή και αντιμνημονιακή, αυτό που έχει σήμερα ανάγκη ο Έλληνας πολίτης είναι η διέξοδος επιβίωσης. Και με την οικονομική αποκέντρωση χρησιμοποιώντας τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την νέα νομοθεσία (και με όσα αρνητικά αναμφίβολα έχει), στην ρευστή οικονομική και πολιτική συγκυρία, είναι δυνατή μια τοπική, παράλληλη, συμμετοχική, οικονομική δραστηριότητα με έντονα τα στοιχεία της περιβαλλοντικής προστασίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Είναι αυτό που λέμε ότι πρέπει να αποκτήσουμε. **Τη λογική του τοπικού οικονομικού κλεφτοπόλεμου.** Ο οικονομικός κλεφτοπόλεμος σημαίνει ότι τώρα, που φαίνεται ότι δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από τον ελεύθερο ανταγωνισμό διότι σε αυτόν μας εντάσσουν, μπορούμε να δημιουργήσουμε όρους μιας οικονομίας, παράλληλης της κεντρικής, που έχει τόσα προβλήματα, μέσα από τοπικές οικονομικές συμμετοχικές του πολίτη διαδικασίες, με ουσιαστικότερη την συμμετοχή του πολίτη. Σ' αυτές «δεν αποφασίζουν άλλοι

γι' αυτόν, χωρίς αυτόν». Οι ριζοσπαστικές, και άμεσα αποτελεσματικές επιλογές στην Λατ. Αμερική (κυρίως Αργεντινή) με την εμφάνιση του ΔΝΤ, έδωσαν αναπνοή στον πολίτη.

Η άλλη επιλογή; Διαπιστώσω, Καταγγείλω, Διαδηλώνω, (άντε το πολύ-πολύ) Προτείνω διορθωτικές κινήσεις στο υφιστάμενο σκηνικό («εις ώτα, μη ακουόντων») κλπ. Δράσεις δηλ. που πάσχουν από αποτελεσματικότητα.

Περί αποκεντρωμένης Οικονομίας

Μια αποκεντρωμένη οικονομία συρρικνώνει τις οικονομικές τυπικότητες στην συγκρότηση του οικονομικού προϋπολογισμού, τη γραφειοκρατία, και την υποταγή της κοινωνικής χρησιμότητας στην ανεξέλεγκτη και ανήθικη υποταγή της στην εμπορική κερδοσκοπία. Πρέπει να διέπεται από κοινωνική ευθύνη, υπευθυνότητα γιατί από αυτήν εξαρτάται η κοινωνική συνοχή, που στα μικρά σύνολα είναι πολύ πιο συγκεκριμένη.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχουμε και ένα όραμα. Να μην το διαχειριστούμε απλά. Θέλει μια νέου τύπου παραγωγική δραστηριότητα.

Αυτή η αποκεντρωτική επιλογή για την απεξάρτηση της από τους γενικούς σχεδιασμούς δίνει ένα μοντέλο εφικτό αλλά και ριζοσπαστικό, ως ελεγχόμενο από την συμμετοχή του πολίτη. Είναι μια οικονομική δραστηριότητα κοινωνικά αλληλέγγυα.

Μπορούμε π.χ. να αναπτύξουμε μικρούς ελεγχόμενους από την Αυτοδιοίκηση συνδυασμούς ΑΠΕ για την ενεργειακή αυτάρκεια των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Να παραχωρηθεί δημόσια γη, με συμβολικό μίσθωμα, ώστε να αποκλείονται οι προϋποθέσεις χρησικτησίας, για γεωργική παραγωγή σε νέους-ες αγρότες χωρίς την τυπική προϋπόθεση της εγγραφής τους ως αγροτών στον ΟΓΑ, ώστε να μην εμποδίζονται και όσοι δεν έχουν τα τυπικά προσόντα του αγρότη, περιορίζοντας την ανεργία με πράσινες θέσεις εργασίας.

Έτσι θα προκύψει μια νέου τύπου παραγωγική δραστηριότητα, Να παράσχουμε κίνητρα για τη βελτίωση της κοινωνικής συναγωνιστικότητας

Να παράγουμε κάθε είδους ποιοτικά διατροφικά προϊόντα με προοπτική κυρίως την διάθεση στην τοπική αγορά και ποιοτικά προϊόντα, ώστε με την πιστοποίηση της τοπικότητας να αποκτηθεί η δυνατότητα εξαγωγής εκτός περιοχής αλλά και (γιατί όχι) εκτός Ελλάδας.

Να ενισχύσουμε με κίνητρα την Βιολογική Γεωργία στην Αττική. Ενδεικτικά οφείλουμε να ενισχύσουμε την συστηματοποίηση βιολογικών καλλιεργειών και την εξορθολογιστική διακίνηση τους, ώστε να τα απεγκλωβίσουμε από τους «μεσάζοντες» και να μειώσουμε την τιμή τους, μειωμένου και του κόστους.

Να προβάλλουμε τοπικά προϊόντα .

Να ενισχύσουμε, με πληροφόρηση, κίνητρα και θεσμικές ρυθμίσεις, την μαζική καινοτόμα παραγωγή που έχει μεγάλο εμπορικό κέρδος και μικρό κόστος παραγωγής, ήπια καλλιέργεια και κατάλληλες καιρικές συνθήκες. Μια τέτοια λογική μπορεί να ενδιαφέρει και μη τυποποιημένους αγρότες, άνεργους-ες νέους-ες με έντονο και το στοιχείο του κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Να υλοποιηθεί σε κάθε περιφέρεια «Δημοπρατήριο» ως ΑΜΚΕ με ανθρώπινες και κοινωνικά αλληλέγγυες πιστωτικές δυνάμεις (π.χ. κοινωνική τράπεζα υπό την διοικητική οργάνωση και έλεγχο της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και όχι Τράπεζες με την παρούσα μορφή. Εμείς ως Αττική Οικολογική Απάντηση προσφέραμε στην Περιφέρεια μας μελέτη για Κοινωνική Τράπεζα με πυρήνα την Περιφέρεια η οποία θα στηρίξει μικροπαραγωγούς και καταναλωτές με όρους κοινωνικής αλληλεγγύης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Η Τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να πάρει ρηξικέλευθα μέτρα και πολιτικές στην καθημερινή καταναλωτική διαδικασία

Διαμόρφωση δικτύων μικρών παραγωγών και καταναλωτικών Ενώσεων θεσμικά κατοχυρωμένων αλλά και άτυπα διαμορφωμένων.

Συγκρότηση με συνολικό σχεδιασμό (αλλά και στήριξη των εθελοντικών) γεωγραφικών σημείων εμπορικής ανταλλαγής προϊόντων. Εδώ εντάσσεται και το «Δημοπρατήριο».

Συγκρότηση από την Περιφέρεια «Κοινωνικών καταστημάτων» (Παντοπωλείο, μανάβικο, Φαρμακείο κλπ.)

Να υπάρχουν μόνιμοι υπαίθριοι χώροι για τις υπαίθριες αγορές:

I. Οι γνωστές λαϊκές αγορές να γίνουν μόνιμα σε συγκεκριμένο χώρο, αλλά να είναι κυρίως Παραγωγοί.

II. Να δούμε με πολύ μεγάλη αγάπη και τις λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων σε ελεύθερους χώρους με μόνιμα στέγαστρα και περιορισμό των ομοειδών προϊόντων στον ίδιο χώρο σε συνεργασία με το Σωματείο τους.

III. Αναδιοργάνωση του λιανεμπορίου «του Δρόμου» με ανεύρεση χώρου που να είναι προσβάσιμος και στον Τουρίστα, σε μόνιμη βάση όπου με μικρό αντίτιμο στον αρμόδιο Δήμο, που θα εξυπηρετεί οικολογικούς στόχους θα μπορεί να εμπορεύεται ο αλλοδαπός την Τέχνη του, αλλά και ο-η Έλληνας-Ελληνίδα την χειροτεχνική του-ης καλλιτεχνική ανησυχία.

Ενίσχυση των Κοινωνικών Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που ξεκίνησαν με στόχο την κοινωνική ένταξη των ψυχογενών ατόμων και σήμερα καλύπτουν μεγαλύτερο εύρος με την ένταξη σ' αυτές και ανέργων, αλλοδαπών. Οι εταιρίες αυτές προσφέρουν υπηρεσίες και μεταποίηση σε διατροφικά προϊόντα..

Προβολή και ενίσχυση των καταναλωτικών συνεταιρισμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Παράπλευρες προτάσεις με γενικότερο πολιτικό περιεχόμενο

I. Η ενίσχυση μιας τέτοιας οικονομίας ενισχύει και τον πολιτιστικό και περιβαλλοντικό πλούτο της κάθε τοπικότητας. Θα διαμορφώσει όρους αγροτουρισμού και άρα θα συμβάλει στο πυρήνα τουριστικού ενδιαφέροντος και στήριξη του μικροεμπορίου, που βάλλεται σήμερα από την οικονομική κρίση.

Ενίσχυση των ήπιων (κυρίως σταθεράς τροχιάς) μέσων μεταφοράς (βλ. π.χ. προαστειακός, μη περιοριζόμενος στην μεταφορά ανθρώπων).

Στην περιβαλλοντική εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να περάσουμε και την αγροτική λογική ως οικονομική διάσταση της περιβαλλοντικής αυτής προστασίας. Να αρχίσουν τα παιδιά να ξέρουν τι σημαίνει «παράγω», τι σημαίνει «καταναλώνω» και ποια η σχέση παραγωγής και κατανάλωσης.

Επίλογος

Οι ανάγκες διαμορφώνουν τις προτάσεις και οι προτάσεις τις πολιτικές. Και ποιοι είναι καλύτεροι κριτές αυτών των αναγκών και επιθυμιών από τους ίδιους τους πολίτες; Είναι άτοπο να δηλώνουμε πρώτα ότι η κοινωνία υπηρετεί τις ανάγκες «του λαού», κι ύστερα να αφήνουμε τους αυτιστικούς ειδήμονες (φιλελεύθερους, Μαρξιστές, Φροϋδιστές, κοινωνιολόγους όλων των πεποιθήσεων) να αποφασίζουν τι χρειάζεται και επιθυμεί «πραγματικά» «ο λαός». Βέβαια, οι επιθυμίες του λαού πρέπει να λάβουν υπ' όψιν τον κόσμο κι αυτό σημαίνει: τους διαθέσιμους πόρους, την πολιτική τους – ακόμη και την πιθανότητα ότι αυτά που επιθυμεί και αποστρέφεται ο λαός είναι ασυνείδητα και προσιτά μόνο με ειδικές μεθόδους.

Οι ειδήμονες όμως είναι τόσο μπερδεμένοι γύρω από τα θεμελιώδη ζητήματα όσο και εκείνοι τους οποίους υποτίθεται ότι συμβουλεύουν, και η ποικιλία των υποδείξεών τους είναι τουλάχιστον τόσο μεγάλη όσο και η ποικιλία που ενυπάρχει στην κοινή γνώμη. Συχνά διαπράττουν θλιβερά λάθη. Εκτός αυτού, ποτέ δεν λαμβάνουν υπ' όψιν όλες τις πλευρές ενός ζητήματος που επηρεάζουν πληθυσμό, αλλά μόνον εκείνες που συμβαίνει να ταιριάζουν στην παρούσα κατάσταση είναι συχνά πολύ απομακρυσμένη από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες. Οι πολίτες, όταν οδηγούνται χωρίς να υποκαθίστανται από τους ειδικούς, μπορούν να εντοπίσουν τέτοια ελαττώματα και να εργαστούν για την εξάλειψή τους.

Ο Πρωταγόρας επισημαίνει, εκφράζοντας τις πολιτικές ιδέες της Αθήνας του Περικλή (που διέφερε από τις επιστημοκρατούμενες σημερινές δημοκρατίες και την βάραιναν λιγότεροι περιορισμοί), ότι οι πολίτες δέχονται αυτό το είδος εκπαίδευσης όχι μόνο μία ή δύο φορές στη ζωή τους, αλλά σε καθημερινή βάση. Ζουν σε μία πολιτεία – την μικρή και εύκολη να κυβερνηθεί Αθήνα – όπου η πληροφόρηση ρέει ελεύθερα από τον έναν πολίτη στον διπλανό του. Όχι μόνο ζουν σε αυτή την πολιτεία, αλλά και διαχειρίζονται τις υποθέσεις της, συζητούν τα σημαντικά προβλήματα στην γενική συνέλευση, και τότε – τότε διευθύνουν την συζήτηση, συμμετείχαν σε δικαστικούς και καλλιτεχνικούς αγώνες, κρίνουν το έργο δημιουργών που σήμερα θεωρούνται από τους μεγαλύτερους δραματουργούς της «πολιτισμένης ανθρωπότητας» (ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής, ο Ευριπίδης, ο Αριστοφάνης

διαγωνίζονταν όλοι για τα έπαθλα του δήμου), αρχίζουν και τελειώνουν πολέμους και βοηθητικές εκστρατείες, ακούν και εξετάζουν τις αναφορές στρατηγών, ναυτικών, αρχιτεκτόνων, εμπόρων τροφίμων, ρυθμίζουν την εξωτερική βοήθεια, υποδέχονται ξένους επισήμους, ακούν τους σοφιστές και διαλέγονται με αυτούς, συμπεριλαμβανομένου και του φλύαρου Σωκράτη – και ούτω καθ' εξής. Χρησιμοποιούν συνέχεια ειδήμονες αλλά μόνοι τους παίρνουν τις τελικές αποφάσεις. Σύμφωνα με τον Πρωταγόρα, η γνώση που αποκτούν οι πολίτες κατά την διάρκεια αυτής της με δομημένης αλλά πλούσιας, σύνθετης και ενεργού διαδικασίας μάθησης (η μάθηση δεν είναι χωρισμένη από την ζωή, αλλά μέρος της – οι πολίτες μαθαίνουν την αποκτημένη γνώση) επαρκεί για να κρίνουν όλα όσα συμβαίνουν στην πόλη, συμπεριλαμβανομένων και των πιο περίπλοκων ειδικών προβλημάτων. Κατά την εξέταση μιας συγκεκριμένης κατάστασης (όπως είναι ο κίνδυνος για τήξη της καρδιάς ενός κοντινού μας πυρηνικού αντιδραστήρα, για να χρησιμοποιήσουμε ένα νεότερο παράδειγμα) οι πολίτες θα πρέπει, βέβαια, να μελετήσουν νέα πράγματα – αλλά θα έχουν αποκτήσει μία ευκολία στο να συλλαμβάνουν ασυνήθιστα πράγματα και, το πιο σπουδαίο, θα διαθέτουν μία αίσθηση προοπτικής που θα τους επιτρέπει να διακρίνουν τα σημαντικά σημεία και τους περιορισμούς των προτάσεων που εξετάζουν. Αναμφίβολα θα κάνουν και λάθη οι πολίτες – όλοι κάνουν λάθη – και θα υποφέρουν από αυτά. Με το να υποφέρουν όμως από τα δικά τους λάθη θα γίνουν και σοφότεροι, ενώ τα λάθη των ειδημόνων, τα οποία αποκρύπτονται, θα δημιουργήσουν σε όλους προβλήματα διαφωτίζοντας μόνον ελάχιστους προνομιούχους. Μπορούμε να συνοψίσουμε τούτη την άποψη με την σχετικιστική θέση: ***Οι πολίτες, και όχι κάποιες ειδικές ομάδες, έχουν την τελευταία λέξη για τις αποφάσεις γύρω από το τι είναι αληθινό και τι ψευδές, χρήσιμο ή άχρηστο για την κοινωνία τους. Και στις σημερινές θεσμικές συνθήκες της οικονομικής και κοινωνικής μας κρίσης η Τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί εργαλείο γι' αυτό, Και άρα για την άμεση αποτελεσματική διαδικασία επιβίωσης με μεσοπρόθεσμους στόχους και οραματικές προοπτικές***

Ευχαριστώ

Κ.Διάκος

